

LOMMA KOMMUN

Revisorerna

LOMMA KOMMUN REVISIONEN 2015 -03- 27	
REV 2015:9	042

Kommunfullmäktige
Lomma kommun

LOMMA KOMMUN Kommunstyrelsen 2015 -03- 27	
KS/KE 2015:92	042

Revisionsberättelse för år 2014

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i Lomma Servicebostäder AB, Krafringen AB, Krafringen Energi AB, AB Malmöregionens Avlopp och Lomma Uthyrningsfastigheter AB.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Lomma kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi har dock noterat att målsättningen för resultatnivån år 2015 är 1,0 procent av intäkterna. Detta är visserligen en höjning jämfört med tidigare målsättning i budgeten för 2014, men fortfarande långt från det behov på 3-4 procent som anges i årsredovisningen för 2014.

I budgeten för år 2015 har tidpunkten för då investeringarna bedöms kunna självfinansieras flyttats fram med två år till 2018. Denna ändring förstärker ytterligare behovet av en förstärkt resultatnivå.

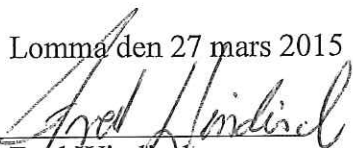
Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig. Vi har dock i vår granskning funnit att det finns ett förbättringsutrymme vad gäller bland annat riskbedömningar i verksamheten.

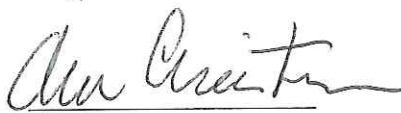
Vi tillstyrker att styrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

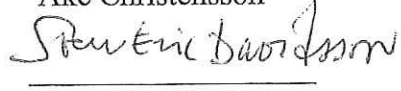
Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning för år 2014 godkänns. Den är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen.

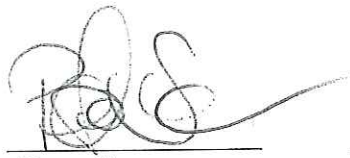
Lomma den 27 mars 2015

Fred Windisch

Sune Heinegård

Åke Christensson

Sven-Eric Davidsson

Peter Svensson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Bilaga 1 Revisorernas redogörelse för år 2014
- Bilaga 2 Sakkunnigas rapport - Granskning av årsredovisning
- Bilaga 3 Granskningsrapport Lomma Servicebostäder AB
- Bilaga 4 Granskningsrapport Krafringen AB
- Bilaga 5 Granskningsrapport Krafringen Energi AB
- Bilaga 6 Granskningsrapport AB Malmöregionens Avlopp
- Bilaga 7 Granskningsrapport Lomma Uthyrningsfastigheter AB
- Bilaga 8 Revisionsberättelse Lomma Servicebostäder AB
- Bilaga 9 Revisionsberättelse Krafringen AB
- Bilaga 10 Revisionsberättelse Krafringen Energi AB
- Bilaga 11 Revisionsberättelse AB Malmöregionens Avlopp
- Bilaga 12 Revisionsberättelse Lomma Uthyrningsfastigheter AB

Bilaga 1

Till kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse för år 2014

Vi har utfört vår granskning enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, fastställt revisionsreglemente samt de lagar och förordningar som berör revisionens verksamhet.

Revisorerna granskar *årligen*, i den omfattning som följer av god revisionsred, *all verksamhet* som bedrivs inom nämnderna. Genom lekmannarevisorerna granskar revisorerna även den verksamhet som bedrivs i de kommunala företagen.

Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen, det vill säga revisorernas bedömning i frågan om ansvarsfrihet som lämnas till kommunfullmäktige inför deras årliga ansvarsprövning och beslut. Granskningsuppdraget är medlet att nå fram till denna ansvarsprövning.

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planering av revisionsinsatserna. Utifrån en genomförd väsentlighets- och riskanalys har en revisionsplan upprättats.

Nämndernas och styrelsens ansvar för ledning, styrning, uppföljning, utvärdering och kontroll – ansvarsutövande

Nämnder och styrelser har ansvar för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och säker verksamhet genom aktiva beslut. Vi definierar begreppet ansvarsutövande som nämndens aktiva åtgärder för att styra, följa upp, utvärdera och kontrollera verksamheten.

Årets granskning har bland annat inriktats på aktuella frågor inom nämndernas och styrelsens respektive ansvarsområde. Granskningen syftar även till att bedöma nämndernas och enskilda ledamöters förutsättningar att kunna ta ansvar utifrån gällande lagstiftning och hur ansvarstagandet fungerar i praktiken. Vidare har diskussion förts med styrelse och nämnder om vilka risker som de bedömer finns i verksamheten samt arbetet med intern kontroll.

Nedan redovisas en kort sammanfattning av de noteringar som gjordes för respektive nämnd:

Kommunstyrelsen

- Investeringsverksamheten ska vara självfinansierande from år 2018.
- Utvecklingen av sjukfrånvaron uppvisar en positiv trend

- Pågående arbete med att utveckla e-tjänster. Kommunen har fått utmärkelsen E-diamond Award.
- Utvecklingen av styrning och ledning samt utveckling av kvalitet pågår.

Socialnämnden

- Allt fler komplexa ärenden särskilt på IFO-sidan. Fler vuxna som är i behov av hjälp inom missbruk o psykiatri.
- Nytt avtal med Region Skåne avseende ASIH -AvanceradSjukvårdIHemmet.
- Pågår en teknikutveckling i omvårdnadssituationen med exempel införande av läsplattor.
- Viktigt med det förebyggande arbetet för att minska framtida större kostnader för kommunen.
- Konstaterades att det totalt sett råder en god budgetföljsamhet inom verksamheterna.
- Inom hemtjänsten har antalet vårdtagare minskat vilket avviker från den trend som setts i många andra kommuner där det istället skett en ökning.
- Antalet Lex Sara-anmälningar uppgår till ett fåtal ärenden under året. Förvaltningen arbetar aktivt kring avvikelserapportering.

Barn- och utbildningsnämnden

- Hårdare konkurrens om lärare ur ett rekryteringsperspektiv.
- Effekterna av det fria skolvalet blir alltmer påtagligt.
- Nämndsmålen behöver utvecklas bla genom att skapa bättre mätbarhet.
- Skolledarna har många medarbetare vilket gör att det är svårt att leda den pedagogiska verksamheten.
- Nämndens riskanalys kan sammanfattas i tre viktiga områden: attraktivitet, kunskapsfokus samt vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- Inom gymnasieskolan är det kostsamt med de omval som eleverna gör vilket även är ett nationellt problem idag.
- Ordföranden uttrycker att han är mycket nöjd med granskningsrapporten avseende intern kontroll.
- Pågår ett stort projekt tillsammans med socialnämnden benämnt "Barnens bästa".

Tekniska nämnden

- Ny samhällsbyggnadschef har rekryterats.
- Nämndens ordförande uppger att det finns problem vad gäller gatuunderhållet.
- Rätt fart i staden – alla hastighetsskyltar bytes ut i början av året.
- Nämnden anser att de är i fas med fastighetsunderhållet. Byggnation av tex nya skolor bidrar till att minska underhållsbehovet. Byggnation av Karstorpsskolan är klar, Alfredshällsskolan o Slättängshallen pågår.
- Nämnden anser att precisionen i investeringsbudgeten har förbättrats.
- Avtalet med PEAB avseende parkskötsel har förlängts till 2017.

Kultur- och fritidsnämnden

- Nämndens ordförande beskriver att antalet medlemmar i föreningarna har ökat.
- Begränsning av antalet utlån av e-bok till ett i veckan per låntagare av kostnadsskäl.
- Spillepensområdet behöver markandsföras bättre enligt nämndens uppfattning.
- Samarbetet med andra nämnder har utvecklats med regelbundna träffar mellan ordföranden och förvaltningscheferna.

Miljö- och byggnadsnämnden

- Inom förvaltningen saknas det i nuläget juristkompetens och en bygglovskompetens.
- Inom ramen för 5YES finns ett samarbete kring exempelvis gemensamma nätverksträffar för bygglovshandläggare.
- Pågående projekt i Lomma hamn – ”Hållbar Stadsdel” och ”Hållbara städer”.
- Handläggningstiderna för bygglov ligger i snitt på 6-7 veckor mot lagstiftningens stipulerade 10 veckor.
- På revisionens fråga om nämndens bedömning av måluppfyllelsen för år 2014 så uppges att utbyggnaden av E-tjänster är ett utvecklingsområde.

Intern kontroll

Revisionen har under år 2014 genomfört en omfattande granskning av kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll. Revisionen bedömer att det interna kontrollarbetet har fortsatt att utvecklas i positiv riktning under året men att det finns utrymme till ytterligare förbättringar.

Delårsrapport

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 26,3 mnkr vilket är 23,3 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 35,9 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi bedömer att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt

- Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat är förenliga med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget år 2014. Ett av de två målen kan dock inte mätas för år 2014.
- Vår översiktliga granskning visar på att måluppfyllelsen avseende verksamheten är delvis förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2014. Två av tre verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning bedöms bli uppfyllda för helåret 2014. Det saknas dock nyckeltalsredovisning för målet nyttjandegraden avseende lokaler och anläggningar och vi kan därmed inte bedöma om kommunstyrelsens bedömning av detta mål är rimlig eller ej.

2014 års bokslut och årsredovisning

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Efter justering för realisationsvinster uppgår resultatet enligt balanskravsutredningen till 3,2 mnkr. Mot bakgrund av den stora skuldökningen och framtida expansion anser vi att förvaltningsberättelsen bör kompletteras med en analys av vilka konsekvenser den ökande upplåningen medför på kort och lång sikt för kommunens samlade verksamhet.

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget. Vi noterar att nettokostnadsökningen överstiger ökningen av skatteintäkter/generella statsbidrag motsvarande 1,8 procent.

Vår bedömning är att den finansiella målsättningen bör ändras så att verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto utgör mindre än eller lika med 96 - 97 procent av skatter, statsbidrag och utjämning i syfte att skapa ett ökat ekonomiskt handlingsutrymme. Vi noterar att motsvarande ambition uttrycks i förvaltningsberättelsen.

Fördjupade revisionsprojekt

Revisorerna har under år 2014 genomfört ett antal fördjupade revisionsprojekt. Därutöver har uppföljningar genomförts enligt plan. Nedan redovisade rapporter har överlämnats till kommunfullmäktige:

Intern kontroll

Revisionsfrågan i de sex delgranskningarna har varit: Har styrelse/nämnd säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Våra delgranskningar har visat att varken styrelsen eller nämnderna uppfyller kriterierna för att samtliga COSO-komponenter ska bedömas som "tillräcklig" eller "delvis tillräcklig". Den COSO-komponent som samtliga bedömts som "otillräcklig" på är Riskbedömning. Det

området vi har sett störst förbättringsområden inom är Uppföljning & Utvärdering där fyra av sex nämnder och styrelse har bedömts som "Otillräcklig".

Noteras bör att samtliga berörda nämnder och styrelse har bedömts ha en "tillräcklig" eller "delvis tillräcklig" Kontrollmiljö, Kontrollaktiviteter, Information & Kommunikation.

Granskning av rektors styrning och ledning

Den övergripande revisionsfrågan för granskningen har varit om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att varje enskild rektor har förutsättningar, uppdrag och möjlighet att utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämnden inte fullt ut säkerställer att varje enskild rektor har förutsättningar, uppdrag och möjlighet att utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Ett antal förbättringsområden har noterats i granskningen.

Granskningen har visat att barn- och utbildningsnämnden i mångt och mycket har en fungerande verksamhet bl.a. avseende rektorsuppdraget och kompetensutveckling för rektorerna. Granskningen har även påvisat vissa brister och utvecklingsområden. Några av dessa utvecklingsområden har även Skolinspektionen påvisat i sin rapport från våren 2013, t.ex. avseende risker med Resurs- och lärcentrum, rektorernas dubbla uppdrag som rektor och områdeschef samt brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen har således kännedom om flera utvecklingsområden och har börjat arbeta med dessa. Det ännu för tidigt för att kunna utläsa effekter av vidtagna förbättringsåtgärder.

Vi rekommenderar barn- och utbildningsnämnden att beakta följande i det fortsatta utvecklingsarbetet:

- Vi rekommenderar nämnden att överväga en förändring av organisationen vad gäller uppdragen som områdeschefer tillika rektor för att skapa en tydligare ansvarsfördelning samt tillse att rektor kan fullfölja rektorsuppdraget fullt ut.
- Vi rekommenderar nämnden att noga följa om de inrättade intendenttjänsterna ger önskade effekter i form av avlastning och frigörande av tid för rektorerna.
- Vi rekommenderar att det sker en översyn av behovet av övergripande stöd och samordning inom områdena skolutveckling, personal och ekonomi. Inom området ekonomi rekommenderar vi att se över gällande ekonomisystem i syfte att underlätta det löpande budgetarbetet för rektorerna.
- Vi bedömer att det är av stor vikt att nämnden tillser att gällande författningar avseende barn i behov av särskilt stöd följs och att alla barn som är i behov av särskilt stöd får det.
- Vi rekommenderar att nämnden tillser att det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas och förbättras på både enhets- och huvudmannanivå.

Granskning av leasingavtal

Den övergripande revisionsfrågan för denna granskning har varit om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig hantering av leasingavtal.

Efter genomförd revision och genomgång av samtliga kontrollmål bedömer vi att kommunstyrelsens hantering av leasingavtal inte fullt ut utförs ändamålsenligt ur ett intern kontrollperspektiv. Kommunstyrelsen bör se över vissa moment i hanteringen samt tillämpade rutiner.

Ovanstående bedömning baserar vi främst på att:

- Kommunstyrelsen bör tillse att riktlinjerna för tecknande av leasingavtal uppdateras utifrån gällande beslut (2014-02-21). Beslutet anger att leasingavtal ensam kan tecknas av IT- och servicechefen i kommunen. Tecknande av leasingavtal kan innebära en risk för onödigt höga kostnader för kommunen. Vi bedömer att beslutet medför brister i den interna kontrollen och anser därför att kommunstyrelsen bör överväga att tillse att samtliga leasingavtal passerar ekonomiavdelningen för kännedom och slutlig bedömning.
- Kommunstyrelsen bör tillse att riktlinjerna för tecknande av leasingavtal gällande kontorsutrustning efterföljs.
- Vi föreslår att kommunstyrelsen inför en rutin att med jämna intervall kontrollera utfallet av ingångna leasingavtal.
- Genomfört stickprov visar sju avvikelser avseende redovisning av leasingavtalen med hänsyn till RKR 13.2. Vi anser att kommunstyrelsen bör genomföra omklassificeringar i redovisningen av tre avtal eftersom de har ett väsentligt värde och har för avsikt att förlängas på obestämd tid.
- Kommunstyrelsen bör tillse att kommunens riktlinjer avseende leasing hänvisar till RKR 13.2 för att förtydliga hur leasingavtal ska klassificeras i redovisningen.

Granskning av leverantörsskulder och dess system

Revisionsfrågan för denna granskning har varit om kommunstyrelsens interna kontroll avseende kommunens leverantörsskulder och dess system är tillfredställande och ändamålsenlig.

Utifrån genomförd granskning konstaterar vi att kommunstyrelsens interna kontroll avseende leverantörsskulder och dess system till stor del fungerar tillfredställande och ändamålsenligt.

Vid genomförd granskning påträffades dubbelregistrering av kommunens leverantörer avseende leverantörsnamnet. Vi anser att detta medför viss risk för felutbetalningar trots att olika postgironummer/ bankgironummer används. Kommunstyrelsen bör därför tillse att upplagda leverantörer till största del går att särskilja från varandra även avseende leverantörsnamnet. Vi rekommenderar även att kommunstyrelsen tillser att det görs en översyn av upplagda leverantörer med jämna intervall avseende deras korrekthet, samt att denna rutin dokumenteras.

Vi anser att kommunstyrelsen bör tillse att så få fakturor som möjligt hanteras manuellt framöver i syfte att öka den interna kontrollen ytterligare.

Vi ser det som en brist att det inte finns någon uppdaterad och samlad förteckning över samtliga personer som har rättighet att lägga upp nya leverantörer. Detta försvårar möjligheten att få en korrekt översyn av behörigheterna. Kommunstyrelsen bör tillse att upprätta en samlad förteckning över vem som har rättighet att lägga upp nya leverantörer samt se över behörigheterna och eventuellt ta bort behörigheter som inte behövs eller används.

Vi anser även att kommunstyrelsen bör tillse att en dokumenterad rutin eller en dokumenterad beslutsgång gällande vem som har rätt att lägga upp nya leverantörer upprättas.

Vi anser att kommunstyrelsen bör tillse att en rutin upprättas avseende att aktuell attestförteckning alltid ska innehålla underskrift från attestanten för att säkerställa att attestanten tagit del av och förstått sitt ansvar. Vi föreslår även att kommunstyrelsen bör överväga att införa beloppsbegränsningar kopplade till attestbehörigheten samt två beslutsattestanter vid fakturabelopp överstigande ett visst belopp.

Pågående fördjupade revisionsprojekt

Revisorerna har under år 2014 beslutat att genomföra en förstudie avseende kommunens finansverksamhet.

Revisionsstrategi

I enlighet med god revisionssed har revisorerna en flerårig revisionsstrategi för det långsiktiga revisionsarbetet. Revisionsstrategin är ett internt policydokument för valda revisorers arbete i Lomma kommun.

Kommunstyrelsens och nämndernas protokoll

Revisorerna har på sedvanligt sätt tagit del av kommunstyrelsens och samtliga nämnders protokoll.

Lekmannarevision

Revisorerna har genom utsedda lekmannarevisorer, utifrån granskningsrapporter och revisionsberättelser, ändamålsgranskat de av kommunen, hel- och delägda bolagen samt samordningsförbund och stiftelser.

Kommunfullmäktige

Revisorerna har träffat kommunfullmäktiges presidium för att informera om revisionens verksamhet, diskuterat revisorernas budget samt framtida val av granskningsinriktning.

Revisionen har under året deltagit i utbildning inom olika områden som berör den kommunala revisionen.

Sakkunnigt biträde

Revisionen har avtal med PwC som sakkunnigt biträde vilket sträcker sig fram till år 2016 med möjlighet till förlängning ytterligare ett år. Revisionens sakkunniga har även medverkat i revisionsnära rådgivning.

Erfarenhetsutbyte

Under året har de förtroendevalda revisorerna deltagit i ett erfarenhetsutbyte med kommunrevisionen i Bjuvs kommun.

Årets ekonomiska resultat

Kommunrevisionen redovisar ett mindre överskott för verksamhetsåret.

Granskning av årsredovisning 2014

Lomma kommun

Anders Thulin
*Auktoriserad revisor,
Certifierad kommunal
revisor*
Carl-Gustaf Folkesson
Revisionskonsult
Lotten Lasson
Revisionskonsult

Mars 2014

Innehållsförteckning

2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Revisionsfråga och metod	3
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	5
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten.....	5
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	7
3.1.1.3.	Driftredovisning.....	9
3.1.2.	Balanskrav.....	11
3.1.3.	God ekonomisk hushållning.....	11
3.1.3.1.	Finansiella mål.....	11
3.1.3.2.	Mål för verksamheten.....	11
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	12
3.2.	Rättvisande räkenskaper	12
3.2.1.	Resultaträkning.....	12
3.2.2.	Balansräkning	13
3.2.3.	Kassaflödesanalys	14
3.2.4.	Sammanställd redovisning.....	15
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	15

1. *Sammanfattning*

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.**

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Efter justering för realisationsvinster uppgår resultatet enligt balanskravsutredningen till 3,2 mnkr.

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2. Vi anser dock att analysen av kommunens samlade verksamhet kan vidareutvecklas.

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar. Årets investeringar uppgår till 146,5 mnkr.

Mot bakgrund av den stora skuldökningen och framtida expansion anser vi att förvaltningsberättelsen bör kompletteras med en analys av vilka konsekvenser den ökande upplåningen medför på kort och lång sikt för kommunens samlade verksamhet

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget. Vi noterar att nettokostnadsökningen överstiger ökningen av skatteintäkter/generella statsbidrag motsvarande 1,8 procent.

Vi efterlyser en mer ingående bedömning av den interna kontrollen i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som mycket svag. Vår bedömning är att den finansiella målsättningen bör ändras så att verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto utgör mindre än eller lika med 96 - 97 procent av skatter, statsbidrag och utjämning i syfte att skapa ett ökat ekonomiskt handlingsutrymme. Vi noterar att motsvarande ambition uttrycks i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer måluppfyllelsen som svag avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar i enlighet med KRL och RKR:s rekommendation 16.2. Vi anser att det finns tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i huvudsak *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som enligt Kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med Lomma kommuns ekonomiavdelning. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA har följts. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2015-03-11. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2015-03-25. Kommunfullmäktige antar årsredovisningen 2015-04-23.

Rapportens innehåll har sakgranskats av tf ekonomichef.

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i allt väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild.

I avsnittet "Fem år i sammandrag" redovisas på sedvanligt vis kommunens utveckling utifrån ett antal indikatorer som exempelvis befolkningstillväxt, nettokostnadsutveckling och nämndernas avvikelser. Vad som särskilt kan noteras är att nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag ligger på 101 procent jämfört med att tidigare år ha legat mellan 95 – 98 procent.

Händelser av väsentlig betydelse

I det inledande avsnittet beskrivs "Årets händelser" på ett tillgängligt vis. Bland dessa kan nämnas Lommabanan och kommunfullmäktiges beslut om medfinansiering av denna. Den nya skolan på Karstorp stod klar och byggnation av Slättängshallen inleddes. I SKL:s Öppna jämförelser rankades Lomma som tredje bästa kommunen i landet.

Under året färdigställdes totalt 248 bostäder i framförallt Lomma. Totalt ca 60 nyproducerade lägenheter var tomma vid årsskiftet 2014/2015.

Förväntad utveckling

Befolkningstillväxten i kommunen fortsatte även under år 2014 med en total ökning på två procent jämfört med föregående år. Den ökande befolkningen innebär ökade förväntningar på den kommunala servicen. Detta i kombination med stora investeringsbehov ställer stora krav på en aktiv styrning för att uppnå en långsiktig ekonomisk balans.

I kommunen finns 2 500 registrerade företag – under året startades knappt 200 nya företag. Tjänstesektorn dominerar bland kommunens företag.

Arbetslösheten ligger kvar på en låg nivå. Totalt 1,7 procent var öppet arbetslösa (1,9 procent år 2013) vilket kan jämföras med länet där arbetslösheten uppgår till 4,1 procent. Även ungdomsarbetslösheten har minskat från 2,5 procent till 2,1 procent år 2014. Motsvarande siffra för länet uppgick till 3,8 procent.

I förvaltningsberättelsen redovisas en känslighetsanalys som redovisar hur olika förändringar kan påverka den kommunala ekonomin. Av den framgår bla att en procents löneökning innebär ökade kostnader med 5,5 mnkr. Ökad upplåning med

---

10 mnkr motsvarar 0,2 mnkr i ökade kostnader med nuvarande ränteläge. En ökning med 100 nya kommuninvånare innebär en förändring med 4,4 mnkr.

I kommentaren till känslighetsanalysen anges följande:” ... *viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt*”. Vi vill understryka vikten av detta uttalande.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- (mer än 60 dagar) och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad.

Den totala sjukfrånvaron har minskat något från 5,6 procent (år 2013) till 4,9 procent för år 2014. Det kan särskilt noteras att den långa sjukfrånvaron har minskat från 34,4 procent år 2013 till 27,4 procent år 2014. Sett till åldersgrupper ökade dock andelen långtidssjukskrivna för anställda upp till 29 år.

Av den könsuppdelade sjukfrånvarostatistiken framgår att sjukfrånvaron har minskat både för män och för kvinnor, både totalt sett och för den långa sjukfrånvaron över 60 dagar.

Personalkostnaderna ökade under år 2014 med 18,7 mnkr och uppgick till 586,2 mnkr vilket motsvarar en ökning med 3,3 procent jämfört med föregående år. Noterbart är att kostnadsutfallet år 2014 avseende personal är det högsta under en fem-årsperiod.

Personalomsättningen uppgick till 10,9 procent vilket är en minskning jämfört med föregående år. Miljö- och byggnadsnämnden hade högst personalomsättning med 12,5 procent.

Ett område som bör noteras ur ett riskperspektiv är att ca 25 procent av de anställda kommer att gå i pension inom en tio-årsperiod motsvarande ca 250 anställda. I nuläget bedöms dock rekryteringsläget som bra. Vi önskar i detta sammanhang betona vikten av att önskad kompetens växlas över från medarbetare som lämnar organisationen för att säkerställa att den upparbetade kunskapen blir kvar i organisationen.

Miljöredovisning

Data för de senast tillgängliga uppgifterna avseende vattenkontroller visar att halterna av fosfor och kväve generellt sett var något högre år 2013 jämfört med 2012. Badvattenkvaliteten har under sommaren år 2014 varit relativt god. Arbetet med att ansluta enskilda avlopp på landsbygden fortsätter enligt plan. Enligt miljöredovisningen samlas 57 procent av matavfallet in för vidare bearbetning till biogas mm vilket överstiger den nationella målsättningen på 50 procent. I kommunen finns fem naturreservat/Natura2000 områden.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i

koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2. Vi anser dock att analysen av kommunens samlade verksamhet kan vidareutvecklas genom att koncentrera informationen i förvaltningsberättelsen.

I förvaltningsberättelsen finns en schematisk beskrivning av kommunens samlade verksamhet vilken ger en god överblick av både koncernföretagen samt entreprenadverksamhet. Vi anser att redovisningen av verksamhet i entreprenadform är särskilt informativ. Av denna framgår att 25 procent av kommunens omsättning (24 procent år 2013) utgörs av entreprenader motsvarande 294,8 mnkr. Störst andel har Förenade Care med 8,8 procent (106 mnkr) följt av köp av gymnasieplatser 6,8 procent (81,8 mnkr).

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Kommunens styrmodell utgår från dokumentet "Övergripande mål och riktlinjer för mandatperioden 2011 – 2014" som antagits av kommunfullmäktige. Under år 2012 beslutade kommunfullmäktige att göra en genomgripande översyn av styr- och kvalitetssystemen.

Under år 2014 har processen med att ta fram en ny utvecklingsstrategi för Lomma kommun 2014 – 2030 påbörjats. Utvecklingsstrategin ska bli ett stöd för en gemensam målbild i organisationen och ett stöd för gemensamma prioriteringar.

Enligt förvaltningsberättelsen har en servicemätning gjorts av kontaktcenter som påvisar mycket goda omdömen.

Under år 2014 inkom 1 455 ärenden till LUKAS vilket är något färre än föregående år.

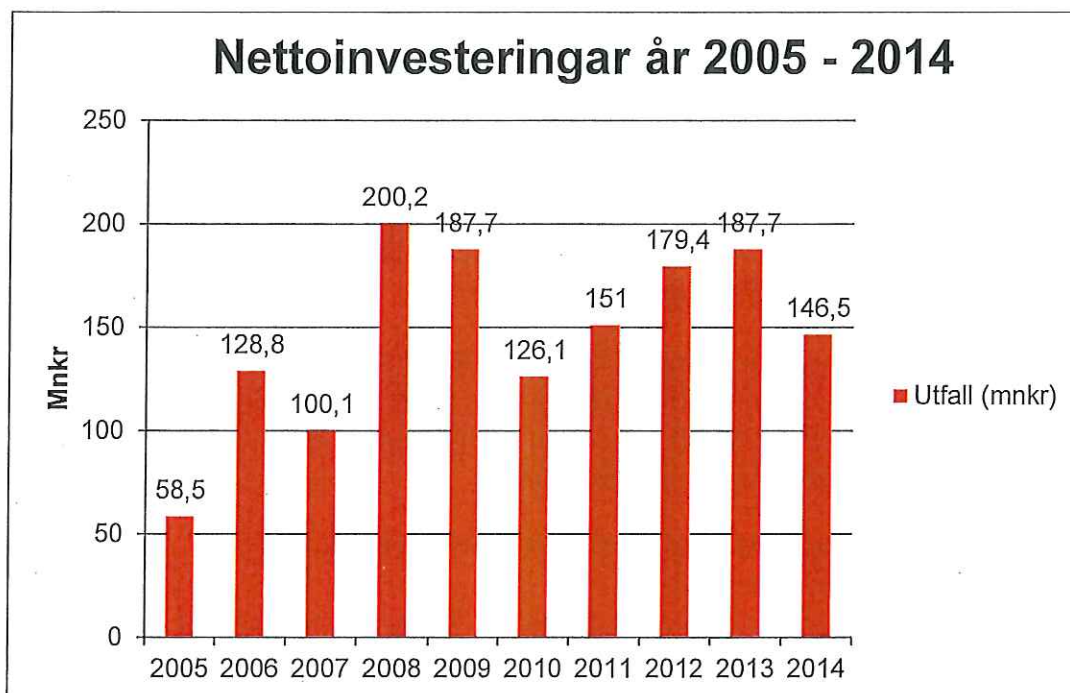
I förvaltningsberättelsen redovisas den interna kontrollen kortfattat med bedömningen att den interna kontrollen bedrivs på ett ambitiöst sätt. Mot bakgrund av den granskning av intern kontroll som revisionen har genomfört under år 2014 för styrelsen och nämnderna gör vi en delvis annan bedömning bl.a. avseende nämndernas riskanalyser. Vi efterlyser en mer ingående bedömning där respektive nämnds interna kontroll bedöms, vilka eventuella förbättringsåtgärder som behöver vidtas med mera.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Av tabellen nedan framgår nettoinvesteringarna i den skattefinansierade verksamheten för perioden år 2005 – 2014:

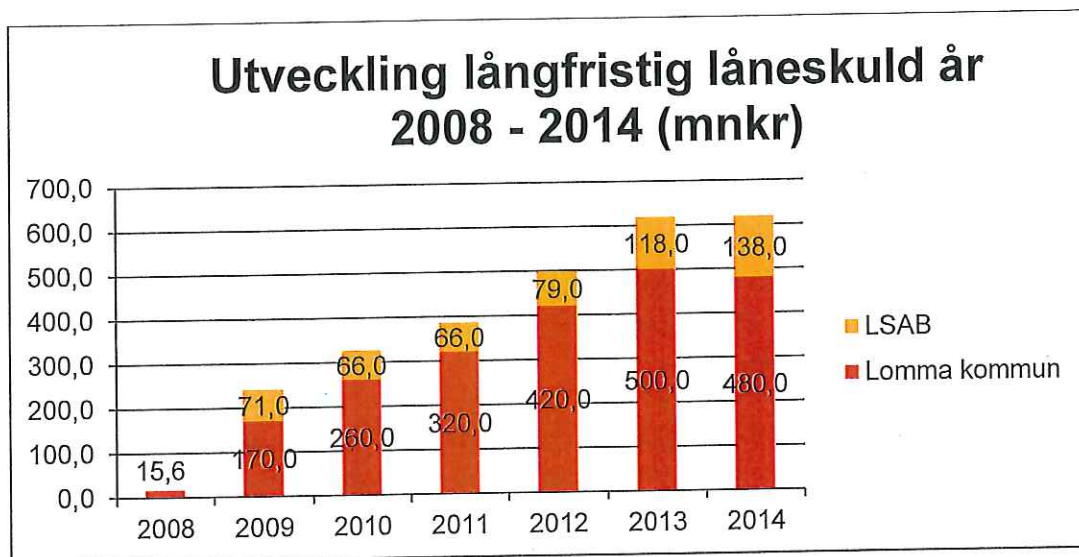
Av diagrammet framgår att investeringsnivån år 2014 har minskat något jämfört med föregående år. I snitt uppgår investeringarna under de senaste fem åren till 158 mnkr. Den investeringsnivå som kommunen för närvarande upprätthåller kan inte finansieras inom ramen för avskrivningar och årets resultat. Detta innebär att investeringarna delvis måste finansieras med hjälp av lån.

Bland de större investeringsprojekten kan nämnas (utfall år 2014):

- Utbyggnad Alfredshäll 40,3 mnkr
- Karstorpsskolan 19,3 mnkr
- Slättängshallen 8,6 mnkr
- VA-investeringar 6,2 mnkr
- Beläggningsinvesteringar 5,8 mnkr

Investeringsverksamheten i bolagen uppgår totalt till 23,8 mnkr (36,7 mnkr år 2013). Vårdboendet Orion utgjorde i princip hela investeringsbeloppet med 23,3 mnkr. Boendet färdigställdes och togs i drift under året.

Av nedanstående tabell framgår utvecklingen av den långfristiga låneskulden mellan år 2008 – 2014:

Av tabellen framgår att låneskulden i kommunens verksamhet har ökat på sju år från 15,6 mnkr till 480 mnkr. För LSAB uppgår låneskulden till 138 mnkr. Detta innebär att för kommunens samlade verksamhet uppgår den totala låneskulden år 2014 till 618,0 mnkr (samma belopp som för år 2013) vilket motsvarar en 90 procentig ökning jämfört med år 2010. Noteras kan att år 2014 är första året i ovanstående jämförelsen där låneskulden minskar i den skattefinansierade verksamheten.

Mot bakgrund av den stora skuldökningen enligt ovan och framtida expansion anser vi att förvaltningsberättelsen bör kompletteras med en analys av vilka konsekvenser den ökande upplåningen medför på kort och lång sikt för kommunens samlade verksamhet.

3.1.1.3. Driftredovisning Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetavvikelser samt förändringen från avvikelserna i prognosen per sista augusti redovisas i tabellen nedan (belopp mnkr):

	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Prognos per aug 2014	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Bokslut 2014 exkl. jämförelse- störande poster
Nämnd							
Kommunstyrelse	2,0	0,8	1,8	0,6	1,8	20,4	3,8
Socialnämnd	-7,8	-10,5	-2,5	0,0	5,8	-0,9	-0,9
Barn- och utbildningsnämnd	-2,6	-2,4	-6,7	0,0	-1,6	7,4	7,4
Kultur- och fritidsnämnd	2,1	0,3	1,0	0,0	-0,1	0,1	0,1
Teknisk nämnd	0,2	5,2	10,4	0,0	-5,3	1,6	3,5
Miljö- och byggnadsnämnden	-0,6	-0,6	0,5	0,0	-0,7	0,1	0,1
Summa:	-6,7	-7,2	4,5	0,6	-0,1	28,7	14,0

Av tabellen framgår årets budgetavvikelse som uppgår till 28,7 mnkr. Om hänsyn tas till jämförelsestörande poster uppgår den underliggande budgetavvikelsen till 14,0 mnkr. De jämförelsestörande posterna uppgår till -14,7 mnkr vilket framförallt består av exploateringsnetto.

Samtliga nämnder utom socialnämnden visar en positiv budgetavvikelse. Barn- och utbildningsnämnden visar jämfört med tidigare bokslut en stor positiv budgetavvikelse på 7,4 mnkr vilket främst förklaras med för- grundskoleverksamhet (2,2 mnkr) samt gymnasieskola och vuxenutbildning (4,6 mnkr). Noterbart är att nämnden prognostiserade ett noll-resultat per augusti.

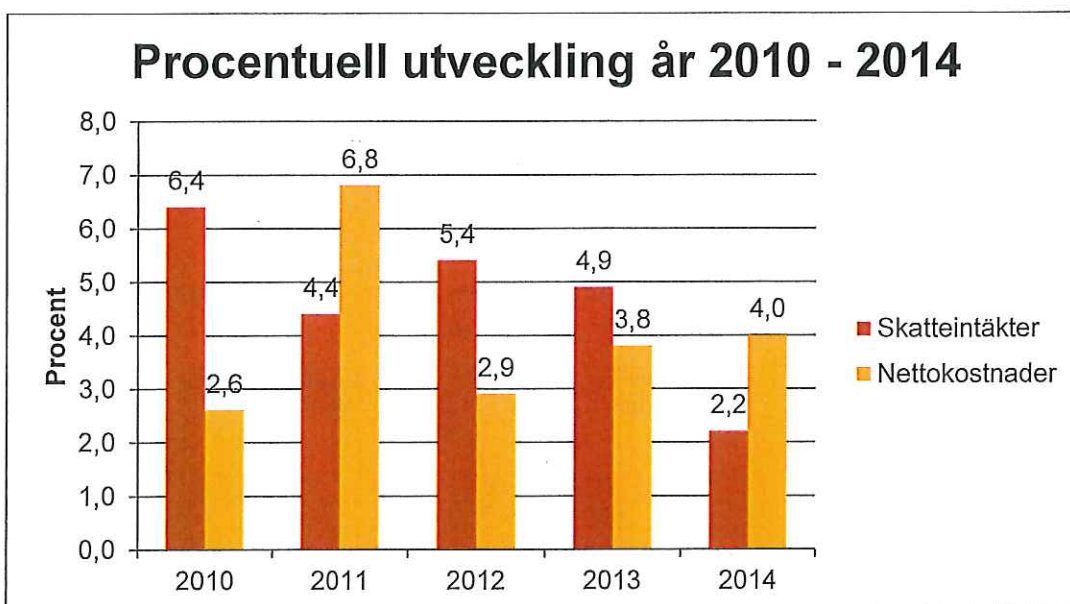
Vi anser att nämnderna sammantaget uppvisar en god budgetföljsamhet. Vi noterar särskilt den förbättrade budgetföljsamheten för barn-och utbildningsnämnden jämfört med föregående år.

Inom den avgiftsfinansierade verksamheten redovisar VA-verksamheten ett utgående resultat med 1,0 mnkr. Avfallsverksamheten redovisar ett utgående resultat på 2,8 mnkr.

Hamnverksamheten har sedan tidigare ett ackumulerat underskott på -7,6 mnkr, detta ihop med årets resultat -1,2 mnkr ger ett utgående resultat på -8,8 mnkr. Fullmäktige har dock fattat beslut om att återställa underskottet vilket innebär att hamnverksamheten redovisar ett utgående noll-resultat.

Fastighetsverksamheten var en ny verksamhet from år 2013. Årets utgående resultat uppgår till 8,8 mnkr. En förklaring till det goda resultatet är bla lägre energikostnader än förväntat.

I nedanstående diagram redovisas utvecklingen av skatteintäkter/generella statsbidrag i förhållande till nettokostnadsutvecklingen:

Av diagrammet framgår att för år 2014 har nettokostnaderna ökat i en snabbare takt (4 procent) jämfört med skatteintäkter/generella statsbidrag (2,2 procent).

Över femårs-perioden har dock skatteintäkterna/generella statsbidrag ökat snabbare (23,3 procent mot 20,1 procent). Vi anser att det är av största vikt att säkerställa en positiv balans mellan dessa båda delar.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av att balanskravet har uppfyllts. Efter justering för realisationsvinster (- 0,9 mnkr) uppgår resultatet enligt balanskravsutredningen till 3,2 mnkr (60,6 mnkr föregående år).

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som mycket svag.

Vi bedömer måluppfyllelsen som svag avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella målsättning som fastställts i budget 2014:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2014	Utfall 2014	Måluppfyllelse, KS bedömning
Verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto ska utgöra mindre än eller lika med 99,5 procent av skatteintäkter och statsbidrag.	Resultatet uppgår till 101 procent	Resultatet visar att målet inte nås.

Enligt förvaltningsberättelsen kommer den finansiella målsättningen för år 2014 inte att nås. Bakgrunden till detta är det beslut som fullmäktige fattat om medfinansiering av Lommabanan med 43,0 mnkr som belastar årets resultat.

Vår bedömning från tidigare kvarstår vad gäller att den finansiella målsättningen bör ändras så att verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto utgör mindre än eller lika med 96 - 97 procent av skatter, statsbidrag och utjämning i syfte att skapa ett ökat ekonomiskt handlingsutrymme. Detta skapar förutsättningar för en ökad egenfinansiering av investeringar. Vi noterar att motsvarande ambition uttrycks i förvaltningsberättelsen.

Vi noterar att i budgeten för år 2015 har tidpunkten för då investeringarna bedöms kunna självfinansieras flyttats fram med två år till 2018. Denna ändring förstärker ytterligare behovet av en förstärkt resultatnivå.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Fullmäktige har antagit tre mål som bedöms vara särskilt viktiga för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Måluppfyllelsen innebär att ett av de tre

målen uppfylls motsvarande 33 procent. Motsvarande andel år 2013 uppgick till 20 procent. Vi bedömer måluppfyllelsen som svag.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att nämndernas redovisningar innehåller redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Totalt har nämnderna 38 mål att förhålla sig till (51 nämndsmål år 2013). Av redovisningen framgår att 28 mål är uppfyllda (74 procent) samt att resterande 10 mål inte är uppfyllda (26 procent).

I redovisningen av respektive nämnds måluppfyllelse framgår bla att kommunstyrelsen och socialnämnden har lägst måluppfyllelse där 50 procent av målen inte bedöms bli uppfyllda. Barn- och utbildningsnämnden visar å sin sida en 100 procentig måluppfyllelse. Vid en närmare granskning av nämndernas mål kan konstateras att vissa av målen är mer av aktivitetskaraktär (att-göra) snarare än egentliga målsättningar. Vi saknar också en tydlighet för vissa av målen vilka kriterier som ligger till grund för nämndens bedömning av måluppfyllelsen.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och prognos (mnkr):

Resultaträkning	Utfall 2014	Utfall 2013	Prognos 2014
Verksamhetens intäkter	221,4	202,0	210,0
Verksamhetens kostnader	-1 204,7	-1 115,8	1 159,9
Avskrivningar	-69,0	-63,2	-69,1
Verksamhetens nettokostnader	-1 052,3	-977,0	-1 019,0
Skatteintäkter	1 083,7	1 045,6	1 088,7
Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	-24,9	-9,7	-24,5
Summa skatter och statsbidrag	1 058,8	1 035,9	1 064,2
Finansiella intäkter	14,2	14,8	3,6
Finansiella kostnader	-16,6	-12,8	-12,9
Årets resultat	4,1	60,9	35,9

En analys av händelser och ej påverkningsbara poster som haft väsentlig effekt på *skillnaden* mellan räkenskapsåren redovisas nedan.

- Uppbokad slutavräkning av skatteintäkter för år 2013 och prognos år 2014 uppgår i årets bokslut till 1 083,7 mnkr. I bokslut år 2013 uppgick uppbokad slutavräkning år 2012 och prognos år 2013 till 1 045,6 mnkr. Skillnaden uppgår till 38 mnkr som således har förbättrat resultatet.
- Förändringen av generella statsbidrag och utjämningsberor främst på att kommunen har fått en högre negativ inkomstutjämningsavgift från 70,5 mnkr år 2013 till 86,4 mnkr för år 2014, en resultatförsämring om 15,9 mnkr.
- Resultatet har påverkats av jämförelsestörande poster om totalt -32,2 mnkr. I denna summa inkluderas bl.a. en avsättning på 46,9 mnkr avseende bidrag för statlig infrastruktur, vilket avser kommande byggnation av "Lommabanan". Exploateringsnettot för sålda tomter blev 16,1 mnkr, vilket till största del avser försäljning av "Kvarteret 52, Hamntorget". Realisationsförluster har skett om totalt -2,3 mnkr vilket främst består av en nedskrivning av resterande bokfört värde på gamla centrumtorget i Lomma.
- Bland verksamhetens kostnader ingår tvistiga fakturor om totalt 6,6 mnkr. 2,4 mnkr av beloppet avser leverantörsfakturor från Förenade Care. Resterande del avser tvistiga fakturor inom tekniska förvaltningen. Utfallet av dessa tvistiga fakturor kan påverka utfallet under år 2015.
- Årets pensionsavsättning inklusive ränta uppgår till 19,3 mnkr, att jämföra med 17,3 mnkr för år 2013. Detta innebär en resultatpåverkan om -2 mnkr.
- Ökningen av avskrivningskostnaderna med 5,8 mnkr vilket är en konsekvens av fortsatt hög investeringsnivå i kommunen.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning. Samtliga bokslutsunderlag och specifikationer har överlämnats i digital form vilket bidragit till en förbättring av dokumentationen.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL

Materiella tillgångar

Likt tidigare år har stora investeringar skett under räkenskapsåret. Det bokförda värdet på de materiella anläggningstillgångarna uppgår till 1 456,5 mnkr i jämförelse med 1 378,7 mnkr per den 31 december 2013. Förändringen visar en fortsättningsvis hög investeringstakt i kommunen vilket gör att avskrivningskostnader ökar på sikt.

Likviditet och lån

Likviditeten vid årsskiftet uppgår till 18,8 mnkr. Kommunen har under året amorterat lån inom den skattefinansierade delen med totalt 20 mnkr, den totala låneskulden vid årets slut uppgick till 480 mnkr.

Pensionsförvaltning

Enligt kommunens finanspolicy (KF 2011-06-09 § 60) ska fördelningen av värdepapper se ut enligt nedan:

	Min. %	Normalläge %	Max. %
Svenska aktier	0	30	60
Utländska aktier	0	20	30
Svenska räntepapper	40	50	100
Likvida medel	-	-	60

Vid avstämning av värdepappersportföljen per balansdagen såg fördelningen ut enligt följande:

Svenska aktier	37 %
Utländska aktier	14 %
Räntebärande värdepapper	49 %
Portföljen totalt	100 %

Marknadsvärdet var vid årsskiftet 2014/2015 269,1 mnkr jämfört med det bokförda bokvärdet som uppgick till 227, mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade 2013-02-07 om uttag ur pensionsmedelsförvaltningen. Enligt beslutet ska medel motsvarande 50 % av utbetalningarna inklusive löneskatt avseende den så kallade ansvarsförbindelsen tas årligen från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. Ett uttag på 10,4 mnkr gjordes under året vilket är inom ramarna.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar i enlighet med KRL och RKR:s rekommendation 16.2. Vi anser att det finns tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att upptagna uppgifter i finansieringsanalysen överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Den sammanställda redovisningen omfattar Kommunen, Lomma Servicebostäder AB och Lomma uthyrningsfastigheter AB samt 40 procent av AB Malmöregionens Avlopp som Lomma kommun från år 2012 inkluderat i den sammanställda redovisningen.

Det som främst har påverkat den sammanställda redovisningen under året är Lomma Servicebostäder AB som under år 2014 färdigställt byggnationen av ett nytt äldreboende, Orion. För att finansiera anläggningen har ett nytt lån tagits upp om 20 mkr.

Vi bedömer att beskrivningen angående konsolideringen av underliggande bolag har skett på ett korrekt sätt och att eventuella olikheter i redovisningsprinciper mellan enheterna har beaktats utan anmärkning.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i huvudsak *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i allt väsentligt i tilläggsupplysningar som krävs enligt KRL och RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt

2015-03-27

Anders Thulin
Projektledare

Carl-Gustaf Folkeson
Uppdragsledare